

การตีฆวยพระพร

ด้วยได้ปรากฏว่าในงานเลี้ยงต่าง ๆ ที่เอกชนจัดขึ้น และลักษณะของงานมิได้เกี่ยวข้องกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่น งานเลี้ยงฉลองการสมรสที่มีใช้การสมรสพระราชทาน ก็ได้มีการชักชวนให้ตีฆวยพระพร แล้วดนตรีบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีด้วย จึงมีผู้ขงใจสงสัยว่า การกระทำเช่นนั้นเป็นการถูกต้องหรือไม่ ควรที่ทางราชการจะได้ให้คำแนะนำ

สำนักพระราชวังจึงขอแนะนำว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้นทรงเป็นพระประมุข และทรงเป็นที่เคารพสักการะอย่างยิ่งของทุกคนในชาติ ทุกคนย่อมมีสิทธิที่จะแสดงความปรารถนาดีและแสดงความจงรักภักดีต่อเบื้องพระยุคลบาทได้ การเชิญชวนให้ตีฆวยพระพรเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า เป็นการแสดงออกซึ่งความปรารถนาดี และจงรักภักดีประการหนึ่ง ทุกคนจึงย่อมมีสิทธิที่จะกระทำได้ แต่ก็ควรระมัดระวังให้การได้เป็นไปโดยควรแก่พระเกียรติยศ กล่าวคือ ถ้าจะให้มีการเชิญชวนตีฆวยพระพร ก็ควรเชิญชวนตีฆวยเฉพาะในงานที่จัดขึ้นเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นงานที่มีเกียรติ และบรรดาผู้ไปในงาน แต่งกายสุภาพ เช่น งานฉลองเพื่อความป็นสิริมงคลหรือเพื่อความสามัคคี หรือเพื่อเป็นเกียรติแก่บุคคลหรือคณะบุคคล สำหรับงานเลี้ยงเพื่อความสนุกสนานเฮฮาระหว่างกัน โดยไม่คำนึงถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่สมควรที่จะมีการตีฆวยพระพร

อนึ่ง การตีฆวยพระพรหรือถวายพระพร เป็นขนบประเพณีที่ปฏิบัติกันมาในสังคมของโลกเกือบจะทั่วไป และไทยเราก็ตีถือเป็นแบบอย่างการปฏิบัติมานาน ตั้งแต่รัชกาลที่ ๔ หรือที่ ๕ แต่โดยเหตุที่ฆวยพระพรเป็นของหายากในเมืองไทย ทั้งราคาก็แพงมาก ในบางสังคมจึงใช้เครื่องตีฆวยที่พอจะหาใช้กันได้แทน การตีฆวยพระพรจึงกลายเป็นตีฆวยสุราหรือเบียร์ แต่ถือว่าการตีฆวยพระพรด้วยความจงรักภักดีเช่นกัน เพราะค่าอยู่ที่น้ำใจ อันแสดงออกซึ่งความภักดีมิใช่ค่าของเครื่องตีฆวย

และการตีฆวยพระพรนั้น ขึ้นอยู่กับจิตใจของผู้ถวายพระพร เขาจะถวายเฉพาะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์เดียว หรือจะถวายพระพรสมเด็จพระอัครมเหสี และพระราชวงศ์พระองค์ใดบ้าง ย่อมสุดแต่อัธยาศัยและสุดแต่โอกาส สำนักพระราชวังเห็นว่าไม่เป็นการสมควรที่ทางราชการไปชี้แจง อันจะทำให้ค่าแห่งน้ำใจที่จะออกมาด้วยความภักดีนั้นลดน้อยลงไป

ส่วนในงานเลี้ยงฉลองสมรสพระราชทานนั้น เมื่อจบการตีฆวยพระพรแล้ว ประธานในพิธีไม่ควรกล่าวคำให้ออวาตามคำเชิญหรือคำขอของเจ้าภาพ เพราะคู่สมรสได้รับพระราชทานพระบรมราโชวาทและรับพระราชทานพรเรียบร้อยแล้ว ประธานในพิธีควรยก

เหตุผลดังกล่าวนี้ชี้แจงให้แก่มุขมนตรีรับทราบ แล้วจึงเชิญชวนแก่มุขมนตรีดีมอวยพร
ให้แก่คู่สมรสแทน

ส่วนการเปล่งเสียงไชโยนั้น หากเป็นงานพระราชพิธี หรืองานเสด็จพระราชดำเนิน
ไม่ควรกล่าวหรือเปล่งเสียง แต่ในโอกาสทั่ว ๆ ไปควรที่จะพร้อมใจกันเปล่งเสียงไชโยถวาย
พระพรหลังจากที่ดนตรีบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีจบแล้ว

ข้อมูล : รวมเรื่องและข้อปฏิบัติ เกี่ยวกับราชสำนัก

โดย : สำนักพระราชวัง พุทธศักราช ๒๕๕๐